

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

20 maart 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de personeelsbezetting en de veiligheid in schoolinternaten

Vraag om uitleg van de heer Frans De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over brandpreventie bij risicovolle werkzaamheden aan schoolgebouwen

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de criteria voor het erkennen van buitenlandse diploma's

Vraag om uitleg van de heer Frans Ramon tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de problematiek van de opleiding verzorgende

Vraag om uitleg van de heer Frans Ramon tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over onderwijs aan trekkende bevolking

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 20 maart 2003

VOORZITTER : De heer André Van Nieuwerkerke

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.22 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jacky Maes tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de personeelsbezetting en de veiligheid in schoolinternaten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Maes tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de personeelsbezetting en de veiligheid in schoolinternaten.

De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, in de nacht van vrijdag 14 februari 2003 is brand uitgebroken in de ontspanningsruimte van de 5e verdieping van gebouw 3 van het internaat van het KTA Vesalius te Oostende. Er waren op dat ogenblik 67 kinderen en 2 opvoeders in het internaat aanwezig. Ze konden gelukkig allen tijdig de gebouwen verlaten. Hoewel de materiële schade aanzienlijk is, zijn we allemaal uiteraard zeer blij dat er geen slachtoffers zijn gevallen. Het had veel erger kunnen aflopen. Deze brand doet evenwel een aantal vragen rijzen.

Het branddetectiesysteem werkte gelukkig feilloos. Alle bewoners waren gelukkig op de hoogte van de evacuatieprocedure. De kinderen waren zelfs getraind om de gebouwen volgens de geijkte procedure te verlaten. De opvoeders waren zeer alert en bekwaam. Hun optreden heeft de kinderen voor verder onheil behoed. Zij verdienen dan ook onze felicitaties.

Het internaat van het KTA Vesalius bestaat uit drie aparte torens met respectievelijk vier, zeven en zes verdiepingen. Elke verdieping bestaat uit

tien individuele kamers. Op het ogenblik van de brand waren er slechts twee opvoeders aanwezig. Dit is minder dan één opvoeder per toren. Op zondagavonden is er slechts één opvoeder voor de drie torens.

Het internaat voldoet evenwel aan de normen van het KB van 18 april 1967. Dit KB, dat reeds 36 jaar oud is, is nog steeds van kracht. Ieder weldenkend mens is evenwel de mening toegedaan dat deze normen volledig achterhaald zijn en dat dringend aan de veiligheid en de personeelsformatie van onze internaten moet worden gesleuteld. Ook op pedagogisch vlak roept deze uiterst magere, slechts uit twee personen bestaande begeleiding, vragen op. We mogen immers niet vergeten dat de attitude van jongeren de afgelopen decennia sterk is geëvolueerd.

Het gaat me hier vooral om de veiligheid van de kinderen. Ik vraag me af wie verantwoordelijk zou worden gesteld voor eventuele zwaargewonde of dodelijke slachtoffers. Ik denk niet dat de minister hiervoor verantwoordelijk kan worden gesteld. De zwartepiet zou allicht naar iemand anders worden doorgeschoven. Het stadsbestuur, de brandweer of de directie zou verantwoordelijk worden gesteld.

De laatste beleidsnota van de minister besteedt weinig aandacht aan de internaten. Blijkbaar worden we pas met onze neus op de feiten gedrukt wanneer zich ernstige incidenten voordoen. De beleidsnota besteedt wel aandacht aan de internaten in het bijzonder onderwijs. De gewone internaten krijgen weinig aandacht. Iedereen weet nochtans dat deze 'bijzondere leerlingen' zich ook in de gewone internaten bevinden. Tijdens de bespreking van het Gelijkekansendecreet zijn de internaten evenwel niet aan bod gekomen.

De onderwijsinstellingen moeten steeds meer rekening houden met verstrengde veiligheidsnormen en -eisen. Elke politieke fractie zal uiteraard de stel-

Maes

ling onderschrijven dat deze normen en -eisen ook in de toekomst moeten worden gehanteerd. Wat dit betreft, komen de internaten in de beleidsnota evenwel niet aan bod.

Naar aanleiding van de brand in Oostende kan iedereen vaststellen dat de beleidsnota geen aandacht aan de achterhaalde normering schenkt. Volgens de huidige bepalingen moet een internaat in 1 opvoeder per 21 leerlingen voorzien. De huidige internaten kunnen evenwel niet met de internaten van 1967 worden vergeleken. De situatie is totaal gewijzigd. Het profiel van de leerlingen en van de vragen en de behoeftes van de ouders is sterk geëvolueerd. Er is te weinig aandacht voor de personeelsbezetting van de internaten. Ook op pedagogisch vlak zijn de internaten voor verbetering vatbaar. In dit verband mogen we trouwens de verloning van de opvoeders in internaten niet uit het oog verliezen.

De brand in Oostende doet heel wat vragen rijzen. Indien we de veiligheid van de kinderen in internaten willen verbeteren en echte drama's willen voorkomen, moeten we in een ruimere formatie voorzien. Aan welke normen inzake opvoedend personeel moeten de internaten momenteel voldoen? Wie controleert het naleven van deze normen? Wie wordt verantwoordelijk gesteld indien kinderen door een brand in een internaat lichamelijke letsels oplopen? Was de personeelsbezetting in het KTA Vesalius op het ogenblik van de brand in orde? Bent u van plan om de personeelsformatie in internaten te herzien? Zo ja, op welke manier en aan de hand van welke timing wilt u deze problematiek aanpakken?

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, de heer Demeulenaere zal dadelijk meer specifiek inpikken op de Oostendse situatie.

In de vraag van de heer Maes komen eigenlijk twee aspecten aan bod, namelijk preventie en ondersteunend personeel. Ik stel vast dat de vraag die de heer De Cock straks zal stellen, in dezelfde lijn ligt als deze vraag, althans wat het onderdeel preventie betreft. Ik weet niet of we deze vragen samen zullen behandelen. Ik wil namelijk iets zeggen over preventie in het algemeen, niet over de vraag van de heer Maes in het bijzonder.

De voorzitter : De heer De Cock is alleszins nog niet aanwezig.

De heer Gilbert Van Baelen : Dan zal ik hier straks dieper op ingaan.

De voorzitter : De heer Demeulenaere heeft het woord.

De heer Julien Demeulenaere : Mijnheer de voorzitter, 2 weken geleden heb ik de minister een schriftelijke vraag gesteld in hoeverre iets kan worden gedaan aan de personeelsbezetting in Oostende. Er bestaat daar namelijk een zeer precaire situatie : de leerlingen verblijven 's nachts in drie torens, terwijl de nachtploeg slechts uit twee opvoeders bestaat. Er is dus altijd een toren waar geen opvoeder aanwezig is. Dan moet de vraag worden gesteld naar de verantwoordelijkheid in geval van brand, als die zich voordoet in een van de torens waar geen opvoeder aanwezig is. Nu ik weet heb van deze situatie, vraag ik me af of de minister deze verantwoordelijkheid kan dragen, moest er zich iets voordoen.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil me kort aansluiten bij de vraag van de heer Maes, omdat ook ik vind dat de veiligheid van schoolgebouwen in het algemeen en van internaten in het bijzonder voor ons een belangrijk aandachtspunt moet zijn. Zeker voor internaten moeten we de risico's goed inschatten. We moeten nagaan of er 's nachts wel voldoende personeel aanwezig is. In die zin vind ik de vraag van de heer Maes zeker zeer terecht.

Anderzijds vind ik dat de heer Maes ten onrechte suggereert dat we het in deze commissie niet zouden hebben over internaten of over de personeelsnoden. In de beleidsnota staat hierover misschien inderdaad wat te weinig, maar we hebben in deze commissie alleszins uitgebreid gediscussieerd over de problematiek van internaten. We hebben toch ook al een aantal stappen gezet ter verbetering, hoewel misschien nog niet voldoende.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, ik wil het niet hebben over het personeelsaspect maar over het veiligheidsaspect. Ik ben eens nagegaan wat de brandweer eigenlijk van een school verlangt. Dat is niet van het minste. De brandweer baseert zich op een omzendbrief van

Van Baelen

1987 en op het ARAB. Dan kom je natuurlijk terecht bij de problematiek van de preventie-adviseurs in de scholen. Het gaat dan om het aantal uren dat een preventie-adviseur die problematiek in zijn totaliteit zou moeten opvolgen – en ik spreek opzettelijk in de voorwaardelijke wijs. Ik denk dat we in de toekomst toch eens heel specifiek moeten nadenken over de plaats en de rol van die preventie-adviseurs. Zij zijn het namelijk die vandaag in een school, soms zagezegd gedurende 1 uur per week, worden geacht alle mogelijke maatregelen te nemen inzake veiligheid, niet alleen inzake brandveiligheid. Dat is zeker niet onbelangrijk, als we bijvoorbeeld weten welke producten worden gebruikt in scholen van het TSO en BSO. Deze mensen worden geacht om in een soms toch zeer beperkte tijdspanne heel die problematiek van een school op zich te nemen. We komen daar nog uitgebreid op terug, maar ik denk dat dat een van de voornaamste aspecten is inzake veiligheid.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het is altijd interessant als iemand die geen vast lid is van de commissie of die niet regelmatig de commissie bijwoont, een vraag stelt. Dan kunnen we namelijk even door een andere bril naar een aantal zorgen en problemen in die sector kijken. Ik onthoud uit de vraag van de heer Maes in de eerste plaats zijn bezorgdheid over het aantal opvoeders in internaten. Het is niet onbelangrijk dat iemand vanuit de meerderheid deze vraag stelt.

De veiligheidsproblematiek moet worden bekeken in het licht van het geheel van investeringen voor schoolgebouwen. Over de investeringen voor schoolgebouwen heb ik gisteren nog een artikel gelezen in het Tijdschrift voor Onderwijsrecht, nummer 3 van jaargang 2001-2002. Daaruit bleek dat we volgens een recent OESO-rapport achterop hinken in het Europees peleton wat de investeringen in schoolgebouwen en infrastructuurwerken betreft.

Ik vind dat de vraag van de heer Maes over deze problematiek zeer terecht is.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, de heer Maes heeft vijf concrete vragen gesteld, die ik eerst zal beantwoorden

vooraleer ik inga op de andere opmerkingen die zijn gemaakt.

Een eerste vraag ging over de normen voor het personeelsbeheer van het opvoedend personeel in internaten. Overeenkomstig het KB van 18 april 1967 tot regeling van de wijze waarop het aantal opvoeders in het rijksonderwijs wordt berekend, wordt voor het geheel van de internaten van het gemeenschapsonderwijs 1 betrekking van opvoeder per internaat toegekend, vermeerderd met 1 betrekking van opvoeder per reeks van 21 inwonende leerlingen.

Voor de gesubsidieerde internaten is er nog geen analoge regeling en daarom worden in die internaten geen opvoeders gesubsidieerd. Voor het gesubsidieerd onderwijs wordt ter gedeeltelijke compensatie wel een werkingstoelage toegekend en bovendien wordt er één ambt van beheerder gesubsidieerd.

Zoals voor de andere onderwijsinstellingen, geldt voor de autonome internaten en voor de internaten die zijn verbonden aan een onderwijsinstelling, dat alle verantwoordelijkheid bij de inrichtende macht ligt. Die is dus ook verantwoordelijk voor de verdeling van de opdrachten en de opmaak van de werkschema's. In het gemeenschapsonderwijs ligt die verantwoordelijkheid bij de lokale scholengroepen, zoals bepaald in het bijzonder decreet van 14 juli 1998 in verband met het gemeenschapsonderwijs.

De onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap is bevoegd voor het controleren van de internaten. Dat staat in het decreet van 17 juli 1991 in verband met de inspectie en de pedagogische begeleidingsdiensten. Deze controle heeft in het bijzonder betrekking op de hygiëne en de bewoonbaarheid. Het materiële veiligheidsaspect wordt dus ook gecontroleerd. De onderwijsinspectie oefent in scholen en internaten geen toezicht uit op de effectieve personeelsbezetting.

Het internaat KTA Vesalius in Oostende kreeg in de zomer van 2001 en in de zomer van 2002 in het totaal vier inspectiebezoeken. Tijdens de vierde controle op 30 augustus 2002 heeft de inspectie vastgesteld dat bepaalde vroegere tekortkomingen reeds waren weggewerkt en dat er voorbereidingen waren getroffen om er nog weg te werken. Er kon een positief advies worden afgeleverd omdat er keuringsattesten ter beschikking waren voor de elektrische installaties, de gasinstallatie, de centrale verwarming en de liften. Bovendien waren er verslagen van de brandweer, was er een preventie-ad-

Vanderpoorten

viseur geraadpleegd en waren er evacuatie-oefeningen gehouden. Al deze zaken sluiten het risico op incidenten natuurlijk nooit helemaal uit omdat er talrijke oorzaken in het spel kunnen zijn. Onderzoek zal meer duidelijkheid moeten verschaffen over de oorzaken van de brand.

De infrastructuur van de internaten is zeer verscheiden en kan reglementair onmogelijk dienen als basis voor het berekenen van de globale personeelsformatie. Daarom wordt het aantal opvoeders uitsluitend bepaald op basis van het aantal interne leerlingen. Rekening houdend met het feit dat in de gesubsidieerde sector geen opvoeders worden gesubsidieerd en rekening houdend met de budgettaire mogelijkheden, wordt een herziening van de huidige regelgeving voor de gemeenschapinternaten niet in overweging genomen. Geen enkele studie heeft uitgewezen dat de actuele normen ondermaats zijn. Indien in individuele gevallen en om materiële redenen een grotere personeelsformatie nodig is, kan de Raad van het Gemeenschapsonderwijs daarover zelf beslissen omdat hij de exacte verdeelsleutel van het door de overheid gefinancierde contingent van opvoeders over de diverse internaten bepaalt. In het gemeenschapsonderwijs werden al regelmatig verschuivingen doorgevoerd en extra middelen toegekend om tegemoet te komen aan zeer specifieke situaties. De verantwoordelijkheid ligt natuurlijk wel bij de inrichtende macht.

De heer De Meyer heeft verwezen naar de ondermaatse financiering en dan komen we weer terecht bij het algemene infrastructuurdossier waarover we vorige week nog hebben gediscussieerd.

Er is uiteraard een probleem, ondermeer met de wachtlijsten die moeilijk kunnen worden weggevoerd. Deze regering heeft al veel extra middelen gegeven voor infrastructuur, maar toch zijn er geen rechtstreekse effecten merkbaar op de wachtlijsten. Het probleem met de wachtlijsten is doorheen de jaren gegroeid. Het is dus geen probleem dat zich tijdens deze legislatuur heeft gemanifesteerd.

De heer Jos De Meyer : De problematiek is wel exponentieel toegenomen.

Minister Marleen Vanderpoorten : De problematiek van de preventie-adviseurs kaarten scholen regelmatig aan bij mij en ik merk dat de scholen in dat verband naar oplossingen zoeken in de context van de ruimere middelen die ze krijgen en in de

context van het teruggeven van de uren die we hadden gepland in CAO VI.

We hebben de besparingen in het secundair onderwijs terugschroefd en scholen kunnen gebruikmaken van BPT-uren. Bovendien worden de uren teruggegeven die nodig zijn om de 100 procent te halen, en die uren kunnen ondermeer worden gebruikt voor preventie. Ik zeg niet dat daardoor alle problemen van de baan zijn. Er is immers ook de kwestie van de vorming, maar ook daarover wordt gepraat. We zitten dus op het goede spoor.

Veel problemen hebben te maken met verouderde infrastructuur. Hoe moderner de installaties, hoe beter de veiligheid. We werken aan oplossingen, maar die zijn niet op korte termijn te realiseren.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil nog enkele elementen aanbrenge.

Naar aanleiding van de flatgebouwbrand in Bergen worden de flatgebouwen aan de kust onderzocht op hun brandveiligheid. Vandaag wordt er gesproken over een KB van 1967. De brandweervoorschriften bepalen dat een gebouw dat bijvoorbeeld in 1970 is gebouwd, moet voldoen aan de op dat ogenblik geldende brandveiligheidsvoorschriften. De brandveiligheidsvoorschriften in verband met flatgebouwen zijn ondertussen al drie keer gewijzigd.

Een flatgebouw dat wordt gebouwd moet voldoen aan de normen die op dat moment gelden. Daar zitten veel verschillen in. De normen zijn daarenboven anders voor gebouwen die lager zijn dan 10 meter, die tussen 10 en 25 meter hoog zijn en die hoger zijn dan 25 meter. De brandweercCommandant in Oostende doet een onderzoek naar de flatgebouwen en hotels. Sommige gebouwen die aan de toen geldende normen beantwoordden, zijn nu helemaal niet meer brandveilig. Dat geldt ook voor scholen.

De ARAB-wetgeving verplicht het aanstellen van preventie-adviseurs. Die spelen een belangrijke rol in de openbare besturen. In de CAO staat dat een halftijds preventie-adviseur volledig moet worden vrijgesteld van andere taken. Scholen zullen daar in de toekomst ook niet aan kunnen ontsnappen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over brandpreventie bij risicovolle werkzaamheden aan schoolgebouwen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Cock tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over brandpreventie bij risicovolle werkzaamheden aan schoolgebouwen.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil het hebben over de problematiek van brandpreventie bij risicovolle werkzaamheden aan schoolgebouwen. Zowel in het gemeenschapsonderwijs als in de andere onderwijsnetten gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, worden regelmatig onderhoudswerken uitgevoerd. Bij bepaalde werkzaamheden ontstaat een verhoogd brandrisico, zoals bij dakwerken. De laatste tijd worden we steeds vaker geconfronteerd met branden in schoolgebouwen. Ik denk bijvoorbeeld aan de brand in het Atheneum van Antwerpen en in de vrije school van Westerlo.

In de industrie moeten bij dergelijke risicovolle werken op voorhand een aantal maatregelen worden genomen. De bedrijfsbrandweer en eventueel de andere brandweerdiensten, worden bij voorbaat ingelicht. Er moet een formulier worden ingediend dat is opgemaakt door de Nationale Vereniging voor de Beveiliging tegen Brand. Op die manier wordt belet dat er zich onverwachte verrassingen voordoen. Als gevolg van de meldingsplicht worden preventieve maatregelen uitgevaardigd die niet alleen door het bedrijf, maar ook door alle aannemers worden opgevolgd. De verzekeringsmaatschappijen koppelen hun premies aan dergelijk preventief optreden.

Dergelijk systeem zou ook kunnen worden toegepast op schoolgebouwen en andere openbare gebouwen. Het lijkt me zinvol dat de schooldirectie bij werken met een verhoogd brandrisico daarvan melding maakt aan de brandweer. Als gevolg hiervan zou de directie een aantal preventieve brandmaatregelen moeten opvolgen en ook opleggen aan de aannemer. Bij de brand in Westerlo had dit waarschijnlijk een en ander kunnen voorkomen of toch indijken. Ter voorkoming van branden in schoolgebouwen, pleit ik voor een strengere meldingsplicht aan de brandweer en een beter toezicht op risicovolle werken aan schoolgebouwen.

Mevrouw de minister, kunt u instemmen met een richtlijn of omzendbrief aan de hele onderwijssector voor het instellen van brandpreventiemaatregelen bij risicovolle werkzaamheden aan schoolgebouwen ? Bestaan er al bepaalde voorschriften ? Bestaat er een systeem of procedure om toezicht uit te oefenen op de naleving van deze richtlijnen ? Beschikt u over cijfergegevens over het aantal branden in schoolgebouwen, over de omvang van de schade en de impact ervan op het onderwijsbudget ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, er bestaan momenteel reeds normen inzake brandpreventie bij werken aan schoolgebouwen. De wettelijke bepalingen inzake brandveiligheid zijn gebundeld in de algemeen geldende NBN-normen. Voor schoolgebouwen geldt meer specifiek de NBN-norm met als referentie NBN S21-204. Voor nieuwe gebouwen moet bovendien worden voldaan aan het KB van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnorm voor de preventie van brand en ontploffing, zoals gewijzigd.

Voor infrastructuurwerken geldt het KB van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele werkplaatsen. Dit KB regelt de veiligheid van de werknemer op de werf. Daartoe wordt bij de meeste bouwprojecten een veiligheidscoördinator voor de ontwerpfase en de uitvoeringsfase aangesteld. De veiligheidscoördinator stelt een veiligheids- en gezondheidsplan op, dat de noodzakelijke preventiemaatregelen opsomt ter voorkoming van risico's waaraan de werknemers worden blootgesteld bij de uitvoering van het werk. Het brandrisico vormt één van deze risico's.

De Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO) wijst de inrichtende macht van de gesubsidieerde scholen op deze wettelijke bepalingen. Ook in de informatiebrochure 'Bouwen met DIGO' wordt verwezen naar de wetgeving inzake brandveiligheid en naar de verplichting om een veiligheidscoördinator aan te stellen. Voor het gemeenschapsonderwijs ziet de Raad van het Gemeenschapsonderwijs (RAGO) toe op en verleent bijstand bij de naleving van de geldende NBN-norm en KB's.

De procedure om toezicht uit te oefenen op de naleving van deze richtlijnen verloopt als volgt. Ten eerste moet het lastenboek voldoen aan het advies en de opmerkingen van de plaatselijke brandweer en aan alle normen inzake brandveiligheid. Tevens

Vanderpoorten

moet de preventie-adviseur van de onderwijsinstelling waken over de toepassing van de preventie-maatregelen, in het bijzonder bij de uitvoering van werken. Tenslotte ziet de veiligheidscoördinator er bij de uitvoeringsfase op toe dat de preventiemaatregelen, die hij bij het ontwerp van de werken heeft voorgeschreven, bij de uitvoering worden nageleefd.

Bij de DIGO kan een spoedprocedure opgestart worden voor noodgevallen. Voor heropbouw na brand kan een spoedprocedure worden aangevraagd. Op basis van deze gegevens inzake spoedprocedures werd de DIGO de laatste 5 jaar geconfronteerd met een vijftal dossiers tengevolge van brand. In dit beperkt aantal gevallen werden verscheidene oorzaken vastgesteld zoals blikseminslag en brandstichting. In één geval was de brand veroorzaakt door werkzaamheden. Voor deze dossiers werd in totaal voorzien in een bedrag van 8,5 miljoen euro aan subsidies. Hierbij vermeldt de DIGO dat de schadevergoeding die de verzekeringsmaatschappij uitkeert, wordt afgetrokken van de kostprijs, waarop de subsidie wordt berekend. Ter vergelijking keurt de DIGO jaarlijks gemiddeld zo'n 542 principe-akkoorden goed voor een totaal subsidiebedrag van 116.857.000 euro. Dit is het bedrag van 2002.

Het gemeenschapsonderwijs heeft geen volledig beeld van alle schadegevallen over de laatste 5 jaar. Het gemeenschapsonderwijs treedt tot op heden immers op als eigen risicodragers. Bijgevolg moet er geen aangifte gedaan worden. Het herstel van schade wordt geval per geval geregeld. Dit element is ook ter sprake gekomen in de persberichten over de brand in het Atheneum van Antwerpen.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mevrouw de minister, ik dank u voor het omstandig en duidelijk antwoord.

Ik stel vast dat er wel degelijk een aantal voorschriften bestaan. Volgens de statistieken is de frequentie van het aantal branden blijkbaar toch niet zo dramatisch hoog. Over de schade kan ik op het eerste zicht moeilijk een oordeel vellen. Omdat het gemeenschapsonderwijs over een eigen risicodragers beschikt, is de aangifte niet direct in cijfers te vatten. Het is dan ook moeilijk om dit te beoordelen.

In het algemeen moet er strikt worden toegezien op de naleving van alle bestaande richtlijnen. Dit is in eerste instantie de taak van de preventieadviseur en de veiligheidscoördinatoren. Mevrouw de minister, ik veronderstel dat u de gepaste maatregelen zult nemen als u enige twijfel koestert over de accurate naleving van dit toezicht.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de criteria voor het erkennen van buitenlandse diploma's

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Gatz tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de criteria voor het erkennen van buitenlandse diploma's.

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz : Mijnheer de voorzitter, collega's, de vraag is vrij eenvoudig. Onze maatschappij wordt steeds meer geïnternationaliseerd. De aanwezigheid van verschillende buitenlanders met een universitair of ander diploma is in onze maatschappij dan ook niet uitzonderlijk meer.

Voor inwoners van de Europese Unie is de situatie zeer duidelijk. In het kader van het vrij verkeer van personen en diensten moeten EU-diploma's binnen de hele Unie gevalideerd worden over de nationale grenzen heen. Het Europees Hof van Justitie heeft terzake de laatste decennia een vaste rechtspraak ontwikkeld.

Voor inwoners van buiten de Europese Unie liggen de zaken anders. Deze mensen hebben het recht hun diploma's te laten erkennen bij de bevoegde instanties. In de praktijk loopt dit blijkbaar moeilijk. In het bijzonder de zogenaamde sub-Saharaanse, zwart-Afrikaanse gemeenschap heeft hier belang bij. Zonder te willen veralgemenen, kan men toch stellen dat ze relatief veel universitair gediplomeerden telt ten opzichte van andere migratiegemeenschappen, waarvan het onderwijsniveau soms laag is.

Zowel in het algemeen als voor de Afrikaanse gemeenschap rijst de vraag welke objectieve criteria de Vlaamse Gemeenschap hanteert bij het al dan

Gatz

niet erkennen van buitenlandse diploma's. Een buitenlander die een beroep kan uitoefenen op basis van zijn of haar diploma, zal zich mijns inziens wellicht makkelijker in onze samenleving integreren.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Naric-Vlaanderen, de erkenningscel binnen de administratie Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek, verzorgt de academische erkenningsprocedure. Het vraagt tenminste twee adviezen aan verschillende Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs vooraleer er een beslissing wordt genomen.

De adviesverstreckende Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs toetsen de buitenlandse opleiding aan de criteria die worden opgesomd in de besluiten van de Vlaamse regering van 14 oktober 1992 en van 10 juni 1997. Deze criteria omvatten onder meer de kenmerken en de structuur van het buitenlands onderwijssysteem ; het niveau van de onderwijsinstelling ; het niveau van de opleiding ; de essentiële onderdelen van de opleiding, inclusief stages, praktijkopleidingen, scripties en eindverhandeling ; de studieomvang van de opleiding ; de professionele erkenning van de opleiding in het land van herkomst ; de toegang tot de opleiding en het bezit van relevante beroepservaring.

De erkenningsaanvragen worden louter op basis van objectieve, onderwijskundige gronden onderzocht. In tegenstelling tot wat in het buitenland vaak het geval is, spelen de intenties van de aanvrager, bijvoorbeeld verdere studies of tewerkstelling, of protectionistische overwegingen hierbij geen enkele rol. Belgen die zich in het buitenland in een analoge situatie bevinden, worden hier overigens wel vaak manifest mee geconfronteerd.

Naric-Vlaanderen rekent geen procedurekosten aan. De aanvragers moeten geen andere administratieve formaliteiten vervullen. Ze moeten geen bewijs van kennis van een van de landstalen, een apostille van Den Haag of een verblijfs- of werkvergunning voorleggen.

In vergelijking met andere landen is de situatie in Vlaanderen vrij positief. Het spreekt vanzelf dat de implementatie van de Bolognaverklaring ook op dit vlak het een en ander in beweging zal brengen. De behandeling van de aanvragen zal in de toekomst alleszins transparanter worden.

De mensen die niet kunnen bewijzen dat ze in hun land van herkomst bepaalde studies hebben gevolgd, zitten met een ernstiger probleem. We hebben voor die mensen in een specifieke procedure voorzien. Op basis van intakegesprekken kan Naric-Vlaanderen binnen een bepaald kader een aantal vrijstellingen verlenen of een diploma erkennen.

Het systeem werkt momenteel vrij goed. Er wordt soms geklaagd dat de hele procedure vrij veel tijd kost. De afhandeling van een aanvraag neem gemiddeld 4 maanden in beslag. Dit is vooral te wijten aan het feit dat de nodige bewijzen vaak in het buitenland moeten worden opgevraagd. Dit kost sowieso heel wat tijd. Ik ben ervan overtuigd dat de situatie in de toekomst nog zal verbeteren en dat het systeem nog flexibeler zal worden en nog meer rekening zal houden met de specifieke situatie van de aanvrager.

De voorzitter : De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Zoals het in een rechtsstaat hoort, hanteert de Vlaamse overheid op juridisch vlak objectieve criteria. Het is dan ook niet mijn bedoeling de procedure te bekritisieren.

Ik heb echter vernomen dat er een groot verschil is tussen de praktijk en het theoretisch model dat de minister net heeft geschetst. Ik veronderstel dat mensen die worden afgewezen steeds kritiek zullen hebben. Desondanks lijkt de procedure en vooral de communicatie met de betrokkenen in de praktijk niet zo vlot te verlopen.

Ik wil het hier zeker niet over mogelijke misbruiken hebben. Ik zal een aantal concrete problemen op een andere manier onder de aandacht brengen. Mevrouw de minister, vandaag wil ik u er enkel op wijzen dat er volgens mij een groot verschil tussen theorie en praktijk is.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik zal het aantal aanvragen en het aantal klachten eens nakijken. In verband met de studietoelagen hebben we al een soortgelijke discussie gevoerd. De kranten maakten toen gewag van een aantal klachten. In verhouding tot het totaal van de ingediende aanvragen ging het toen evenwel om een minimaal aantal klachten. Dit betekent uiteraard niet dat we hier met exact dezelfde verhouding zullen worden geconfronteerd. Ik zal het eens nakijken.

Deze cijfergegevens kunnen voor ons zeer interessant zijn. Zodra we weten hoeveel klachten er zijn

Vanderpoorten

en waarop deze klachten gebaseerd zijn, kunnen we ons aan een kritisch zelfonderzoek wagen en proberen hier iets aan te doen. Hoewel een aantal klachten aan de werkwijze van bepaalde individuen te wijten kunnen zijn, neem ik me voor om de cijfergegevens eens te bekijken en na te gaan of we misschien bepaalde conclusies moeten trekken.

De voorzitter : De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz : Mevrouw de minister, zou het mogelijk zijn om de leden van deze commissie en mezelf de resultaten van dit onderzoek te bezorgen ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Uiteraard.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans Ramon tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de problematiek van de opleiding verzorgende

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Ramon tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de problematiek van de opleiding verzorgende.

De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, ik stel deze vraag om uitleg naar aanleiding van een schrijven van de vrije technische scholen voor BuSO uit Sint-Niklaas. Ik veronderstel dat alle leden van de commissie deze brief hebben ontvangen. In deze brief vragen de scholen aandacht voor de problematiek van de opleiding verzorgende.

Ik breng dit onderwerp hier niet enkel ter sprake omdat ik veel zorg aan het BuSo wil besteden. Ik wil tevens de nodige aandacht aan het beroepsonderwijs schenken. We hebben het hier immers al vaak over de herwaardering van het technisch en het beroepsonderwijs gehad. Naar aanleiding van 'Accent op talent' hebben we een hoorzitting georganiseerd. Tijdens die hoorzitting hebben we uitvoerig gediscussieerd over de vraag of we niet meer oog moeten hebben voor diversiteit en voor leertrajecten die kinderen en jongeren op maat kunnen begeleiden.

Deze opleidingen moeten de leerlingen de kans bieden een getuigschrift te behalen dat in onze samenleving wordt gewaardeerd. Dat dit getuigschrift op een enigszins bijzondere manier is verworven, mag hierbij geen rol spelen. Het gaat hier, met andere woorden, om inclusief onderwijs. Ik vind het dan ook vrij belangrijk hier even bij stil te staan.

Sedert de start van het schooljaar 2002-2003 is in het BuSO-OV3 een nieuwe structuur van beroepsopleidingen van kracht. Deze nieuwe structuur wil de afgestudeerden van het BuSO-OV3 meer kansen op de arbeidsmarkt bieden. Om deze kansen te garanderen, worden de opleidingsprofielen op de door de SERV ontwikkelde beroepsprofielen gebaseerd. Er is voorzien in 31 verschillende opleidingen, waaronder de opleiding verzorgende.

Uit de brieven van de betrokken scholen blijkt dat deze opleiding met een groot probleem kampt. Het VIVO heeft tegenover het departement Onderwijs blijkbaar verklaard dat het fundamentele bezwaren heeft tegen de opleiding verzorgende zoals die momenteel in het BuSO-OV3 wordt ingericht.

Het uitgangspunt van deze bezwaren is het gegeven dat het BuSO enkel opleidingen op het niveau van assistent inricht. Voor verzorgende bestaat evenwel geen assistentsniveau. Dit betekent dat in de sector enkel functies als logistieke hulp worden erkend. De door de scholen aangeboden opleiding verzorgende is op een beroepsprofiel gebaseerd. Op de arbeidsmarkt wordt dit getuigschrift of diploma evenwel niet als professioneel waardevol aanzien.

Dit is een groot probleem voor de scholen die deze opleiding inrichten en voor de leerlingen die ze volgen. De leerlingen weten niet wat hun getuigschrift of diploma nu eigenlijk waard is. De BuSO-scholen baseren zich op opleidingsprofielen. Ze gaan ervan uit dat de ingeschreven leerlingen die een eigen leertraject volgen toch uitzicht op volwaardige tewerkstelling hebben. In de perceptie van de scholen worden de leerlingen van het BuSO in de sector evenwel gestigmatiseerd. Het werkveld houdt blijkbaar geen rekening met de nieuwe inzichten die in de onderwijswereld circuleren.

Mevrouw de minister, aangezien de opleiding verzorgende niet langer uitzicht op zinvolle tewerkstelling zou bieden, wil ik u enkele concrete vragen stellen. Bent u op de hoogte van de problematiek die ik net heb geschetst ? Zijn er volgens u problemen met de kwaliteit van de opleiding

Ramon

verzorgende ? Zijn in dit verband al feitelijke vaststellingen gedaan ?

De kwaliteit van de opleidingen moet uiteraard worden bewaakt. Indien een opleiding niet voldoet, moeten de betrokkenen in het onderwijs hiervan op de hoogte worden gebracht. Indien de opleiding moet worden bijgestuurd, moeten zij de nodige signalen krijgen. Is er in dit verband al enig overleg geweest ?

Het VIVO zou ernstige twijfels bij de legitimiteit van de opleiding verzorgende hebben. Welke consequenties heeft de houding van dit instituut voor de opleiding zelf en voor de tewerkstellingsmogelijkheden na de opleiding ? Met andere woorden : heeft het VIVO enige bevoegdheid inzake dit probleem ? Zo ja, welke ? Is er overleg geweest of gepland met de onderwijsinspectie ?

Mevrouw de minister, kunt u duidelijkheid verschaffen over de waarde van het diploma en over de tewerkstellingskansen in een reguliere arbeidsomgeving na een opleiding verzorgende ?

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer Ramon. De opleiding van verzorgende in het BuSO-OV3 wordt inderdaad bedreigd. We kennen het probleem. We kennen de heer Ramon als een minzaam en voorzichtig man, maar het probleem is inderdaad acuut. Het VIVO heeft een fundamenteel bezwaar en daarom wil ik graag weten wat precies het statuut van dat instituut is met betrekking tot deze problematiek. Als dat diploma niet als volwaardig zou worden erkend, staan we hier namelijk voor een patstelling. Mijn tweede vraag is welke knelpunten er zijn en hoe we die knelpunten voor die opleiding uit de weg kunnen ruimen of hoe we kunnen tegemoetkomen aan bepaalde vragen of eisen.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, uiteraard heb ook ik met zeer grote belangstelling de brief van directeur De Beleyr gelezen. Ik begrijp zijn bezorgdheid : nog maar pas, bij de start van dit schooljaar, werd een nieuwe structuur van beroepsopleidingen van kracht voor het BuSO, en nu worden daar reeds opnieuw vragen bij gesteld, die vrij ernstige consequenties kunnen hebben voor het

BuSO. Dat dit onrust veroorzaakt, begrijp ik ten volle.

Het is echter wel zo dat niet alleen de onderwijssector een gesprekspartner is in dit debat maar ook de verzorgingssector. Na verdere navraag heb ik begrepen dat hierover op dit moment binnen de bevoegde sectorcommissie van de VLOR ernstige gesprekken plaatshebben. Het zou goed zijn als die gesprekken enerzijds met de nodige sereniteit zouden kunnen worden voortgezet, en anderzijds toch wel vrij snel tot een eensgezind standpunt zouden leiden. Ik heb begrepen dat de moeilijkheden vooral worden veroorzaakt door de bijzonder strikte houding van de verzorgingssector. Het is mogelijk dat dus nog een andere minister bij het debat moet worden betrokken.

Hoe dan ook, voor de onderwijssector zelf is het bijzonder belangrijk dat er heel snel duidelijkheid komt en dat er liefst niet jaar na jaar wijzigingen moeten worden aangebracht in de structuren.

De voorzitter : Ook ik wil me aansluiten bij de vraag van de heer Ramon. Het is inderdaad zo dat er hier een spanning optreedt tussen het beroepsprofiel en het opleidingsprofiel. Net als de heer De Meyer heb ik de indruk dat het niet enkel een problematiek is waarvoor de oplossing moet worden gezocht in de onderwijssector maar ook in de verzorgingssector. Ik pleit er al lang voor dat in de verzorgingssector zelf eens een duidelijke screening wordt gemaakt van de personeelsbehoeften. Zelf zie ik die afgestudeerde verzorgenden uit het BuSO namelijk perfect functioneren in de verzorgingssector. Meestal komen hogergeschoolden echter terecht in bepaalde functies waarin in feite laaggeschoolden kunnen functioneren. Ik ben ervan overtuigd dat dat niet enkel geldt voor de verzorgingssector maar ook voor de bedrijfswereld. Meestal zijn laaggeschoolden nochtans meer gemotiveerd om bepaalde opdrachten uit te voeren. Ook ontlasten ze daarmee anderen van een aantal verzorgende taken. Ik zou er dus voor willen pleiten dat de minister dit ernstig neemt en hierin duidelijkheid verschaft.

Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, de door de heer Ramon aangekaarte problematiek is mij inderdaad bekend. Met de invoering van de nieuwe opleidingsstructuur in het BuSO van opleidingsvorm 3 werd onder meer de reductie en actualisering van het aantal opleidingen doorgevoerd. De 66 verschillende kwalificaties werden herleid tot 31 opleidingen. De

Vanderpoorten

opleiding verzorgende werd slechts op aandringen van een aantal gesprekspartners op het laatste moment opgenomen in een nieuwe structuur.

Inhoudelijk zijn de opleidingen in het BuSO voor het eerst vastgelegd in opleidingsprofielen die werden opgemaakt aan de hand van de beroepsprofielen van de SERV. De kwaliteit van iedere opleiding is daardoor gewaarborgd. Ik stel eveneens vast dat de verzorgingssector zelf zijn eisen lijkt te verstrengen, net op het ogenblik dat, gelet op de groeiende vergrijzing van de bevolking, ervan kan worden uitgegaan dat de behoefte aan verzorgenden in de toekomst gestaag zal blijven toenemen.

Het VIVO heeft niet alleen fundamentele bezwaren bij de opleiding verzorgende in het BuSO, maar eveneens in het DBSO en naar verluidt ook in de derde graad van het BSO. Het is federaal minister Tavernier die de toegang tot het beroep voor BuSO-leerlingen moet goedkeuren, na ruggespraak met de sector. Misschien is het dus toch ook belangrijk een signaal te geven aan de federale regering. Momenteel wordt over deze problematiek wel opnieuw overleg gepleegd met alle betrokkenen, waarbij alle elementen opnieuw worden geëvalueerd, hoewel er vorig jaar reeds een discussie is geweest waarbij men uiteindelijk tot een consensus was gekomen. Blijkbaar verloopt alles nu toch niet naar ieders wens. Het is alleszins de bedoeling geen afbreuk te doen aan de vooropgestelde doelstelling van maximale kans op tewerkstelling, want dat is natuurlijk wel een belangrijk element in deze discussie.

Begin volgende maand zou hierover een definitief standpunt worden ingenomen. Mijn kabinet, de administratie en de onderwijsinspectie hebben ondertussen een alternatief uitgewerkt dat na afloop van het overleg aan de scholen kan worden meege-deeld, als men het erover eens geraakt, uiteraard.

Op dit ogenblik is het uiteraard nog te vroeg om u mee te delen welke optie zal worden gekozen, want daarvoor dient net het overleg. Ook dan zal ernaar worden gestreefd om het belang van de leerlingen te waarborgen, met een maximale kans op tewerkstelling in de gekozen sector.

Er wordt dus volop aan gewerkt, definitieve conclusies zijn nog niet te trekken. We mogen het belang van het federale niveau toch ook niet onderschatten.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind het heel positief dat u zegt dat de kwaliteit van de opleiding gewaarborgd is. Dat is een belangrijk statement.

Het is duidelijk dat hierover overleg moet worden gepleegd en dat iedereen dan zijn verantwoordelijkheid moet nemen in het dossier. Mevrouw de minister, ik zou u willen oproepen om dat overleg de nodige stimuli te bieden. Ook uw zorg voor een maximale tewerkstelling voor de gediplomeerden vind ik toch wel bijzonder positief.

Ik zou nog een oproep willen doen. Als er volgende maand duidelijkheid komt, moeten ook de scholen zelf zo vlug mogelijk duidelijkheid krijgen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans Ramon tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over onderwijs aan trekkende bevolking

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Ramon tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over onderwijs aan trekkende bevolking.

De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in het decreet over gelijke onderwijskansen werd een speciaal criterium ingevoerd, namelijk de toekenning van extra GOK-uren aan kinderen van trekkende bevolking. We hebben hierover met zijn allen diepgaand gediscussieerd.

Dat criterium wordt ook gehanteerd voor de toekenning van extra-reguliere lestijden. In het ene geval tellen deze kinderen mee aan een coëfficiënt van 0,8 en in het andere geval aan een coëfficiënt van 1,5. Wat de reguliere extra-lestijden betreft, zou – voorwaardelijk dus – de verificateur aan de scholen een bewijs of attest vragen ter staving van de juistheid van het 'behoren tot de trekkende bevolking'. Voor de GOK-uren zou een verklaring op eer voldoende zijn.

Nu zouden scholen die kinderen onthalen die regelmatig de school verlaten om hun ouders te vergezellen in het trekseizoen voor circus- en activitei-

Ramon

ten, worden geacht om te voorzien in onderwijs op afstand. Dat impliceert het ontwerpen van lespakketten, het maken van afspraken met de ouders, het opvolgen van de kinderen en dergelijke. Het is echter niet zo vanzelfsprekend om de trekkende bevolking op te volgen en om de afstandsonderwijsopdracht naar behoren te vervullen.

Mevrouw de minister, kunt u een algemeen overzicht geven van het aantal kinderen dat in aanmerking komt voor extra GOK-uren en voor extra reguliere lestijden op basis van het criterium 'behoort tot de trekkende bevolking'? Kunt u een overzicht geven van het aantal scholen die met de trekkende bevolking worden geconfronteerd? Is het juist dat verificateurs aan scholen een extra attest vragen om te bewijzen dat kinderen tot de trekkende bevolking behoren? Is dat een nieuwe maatregel, of gebeurde dat in het verleden ook al? Waarom wordt dat attest alleen maar gevraagd voor de reguliere lestijden en niet voor de GOK-uren? Hoe ondersteunt het departement Onderwijs leerkrachten en scholen om mogelijk te maken dat ze hun taken naar behoren vervullen wanneer kinderen gedurende een bepaalde periode niet naar school kunnen komen tijdens het trekseizoen? Er moet immers onderwijs op afstand worden aangeboden en het is niet denkbeeldig dat dit improvisatorisch en onvoorbereid gebeurt.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, het aantal kinderen in het basisonderwijs waarop de gelijkekansenindicator 'behoort tot de trekkende bevolking' van toepassing is en die in de context van de gelijke onderwijskansen een extra weging krijgen van 0,8, bedraagt 1.695. Er zijn 80 leerlingen waarop die indicator eveneens van toepassing is, zonder dat ze een extra weging krijgen, wat betekent dat de school niet in aanmerking komt voor extra lestijden. Die uren vallen dus weg. Er zijn 924 leerlingen in het basisonderwijs die tot de trekkende bevolking behoren en een extra weging van 1,5 krijgen in het reguliere pakket.

In het secundair onderwijs zitten 257 leerlingen waarop de indicator 'behoort tot de trekkende bevolking' van toepassing is en die in de context van de gelijke onderwijskansen een extra weging krijgen van 0,8. De indicator 'behoort tot de trekkende bevolking' wordt in het secundair onderwijs alleen in de eerste graad gebruikt. In de tweede en de

derde graad worden andere gelijkekansenindicatoren gebruikt. Die hebben onder meer te maken met de onderwijsachterstand, de neveninstromers en de anderstalige nieuwkomers. Op basis van die indicatoren is het natuurlijk niet langer mogelijk om de jongeren die tot de trekkende bevolking behoren als groep te identificeren in de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs.

Het aantal basisscholen dat met de trekkende bevolking wordt geconfronteerd, bedraagt 142. In het secundair onderwijs gaat het om 139 scholen. In het totaal zijn er ongeveer 2.400 basisscholen en 1.200 secundaire scholen.

In verband met de bewijzen die nodig zijn om coëfficiënt 1,5 te kunnen verwerven, bepaalt het decreet basisonderwijs, dat werd gewijzigd door het decreet van 14 juli 1998, in artikel IX, punt 9 dat aan artikel 140 van hetzelfde decreet een derde lid wordt toegevoegd en daarin staat : 'Op de leerlingen waarvan de ouders tot de trekkende bevolking behoren, wordt eveneens de coëfficiënt 1,5 toegepast. De regering kan de modaliteiten bepalen waaronder dit gebeurt.' Artikel 140 van het decreet basisonderwijs stelde nog voor het GOK-decreet dat elke leerling voor één teleenheid telt, maar op de leerlingen uit het gewone basisonderwijs die verblijven in een CKG, die verblijven in tehuizen voor kinderen van wie de ouders geen vaste verblijfplaats hebben of die door de jeugdrechter of door een comité voor bijzondere jeugdzorg zijn geplaatst, wordt evenwel de coëfficiënt 1,5 toegepast.

De controle in verband met die coëfficiënt gebeurt niet centraal binnen de administratie Basisonderwijs. Elke basisschool die één of meerdere leerlingen heeft die voldoen aan de hierboven vermelde criteria, wordt ter plaatse gecontroleerd bij de jaarlijkse controle door de verantwoordelijke verificateur.

Om te kunnen meetellen volgens coëfficiënt 1,5 moet de school voor elke individuele leerling een schriftelijk bewijs afleveren. Een verklaring van de ouders of van de directeur is niet voldoende.

Vanaf schooljaar 2002-2003 is de categorie van de trekkende bevolking daaraan toegevoegd en daarvoor gelden dezelfde controlemaatregelen als voor de drie oorspronkelijke categorieën die in artikel 140 worden vermeld.

Het schriftelijk bewijs wordt niet gevraagd voor de GOK-uren omdat er in dat verband wordt gewerkt met verklaringen op eer van de ouders. Er moeten dus geen documenten ter staving worden voorge-

Vanderpoorten

legd. Die vorm van bewijs wordt niet alleen gebruikt voor kinderen waarop de indicator 'behoort tot de trekkende bevolking' van toepassing is, maar ook voor de kinderen waarop de andere gelijkemansindicatoren van toepassing zijn. Het gaat om een bewuste keuze. In verband met de GOK-uren ligt de verantwoordelijkheid immers bij de ouders, terwijl die voor de reguliere lestijden bij de school ligt.

In de nieuwe regelgeving op de afwezigheden in het basisonderwijs staat dat leerlingen die gedurende een bepaalde periode met hun ouders rondtrekken, niet langer moeten worden geschrapt als regelmatige leerlingen. De voorwaarde is natuurlijk dat er bepaalde afspraken worden gemaakt tussen de ouders en de school en dat de school een bepaalde vorm van afstandsonderwijs aanbiedt. Deze regeling heeft geen betrekking op woonwagenbewoners, maar bijvoorbeeld wel op binnenschippers. Het gaat meestal uitsluitend om kleuters. Leerplichtige leerlingen gaan immers op internaat vanaf 6 jaar of vanaf het eerste leerjaar.

Op dit ogenblik hebben heel wat scholen ervaring opgedaan met kinderen van de trekkende bevolking. Die kan worden overgedragen op andere scholen nu de tijdelijke projecten voor de trekkende bevolking structureel in het GOK-beleid zijn opgenomen. Scholen kunnen een beroep doen op

de diensten van de Effecot. Bovendien geeft het departement Onderwijs subsidies aan een aantal projecten die materiaal ontwikkelen voor afstandsonderwijs. Het geheel staat nog in de kinderschoenen, maar scholen worden dus niet aan hun lot overgelaten. Er wordt heel wat steun en begeleiding aangeboden door de pedagogische begeleidingsdiensten en de steunpunten in de context van het GOK-decreet.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat het goed is dat we af en toe eens degelijk zicht krijgen op deze niet zo grote groep kinderen. Heel wat scholen worden er immers mee geconfronteerd.

Er is inderdaad begeleiding en steun, maar er is nog veel werk aan de winkel.

Minister Marleen Vanderpoorten : Het ondersteuningsdecreet is op komst. Dat zal een belangrijke stap voorwaarts zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.26 uur.*
